

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

etap wojewódzki

Konkursu Wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim „Tobie Polsko ta kropla krwi wrzącej”

Imię, nazwisko, klasa.....

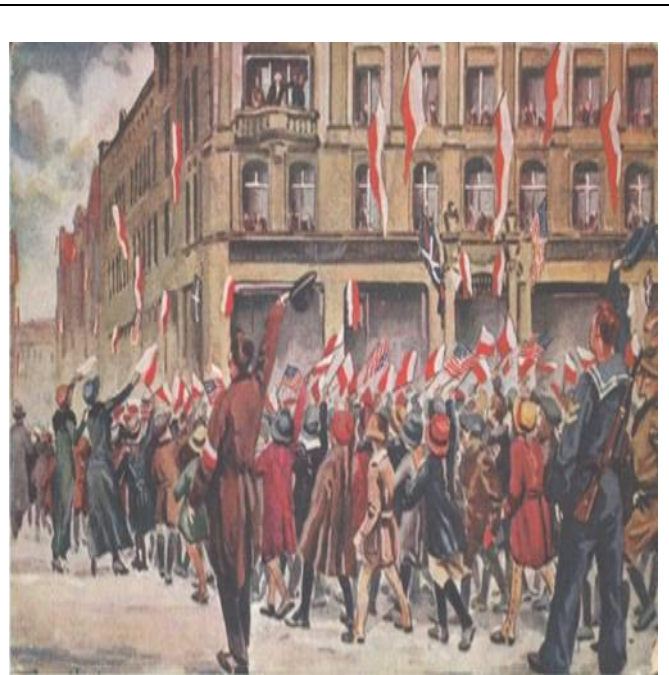
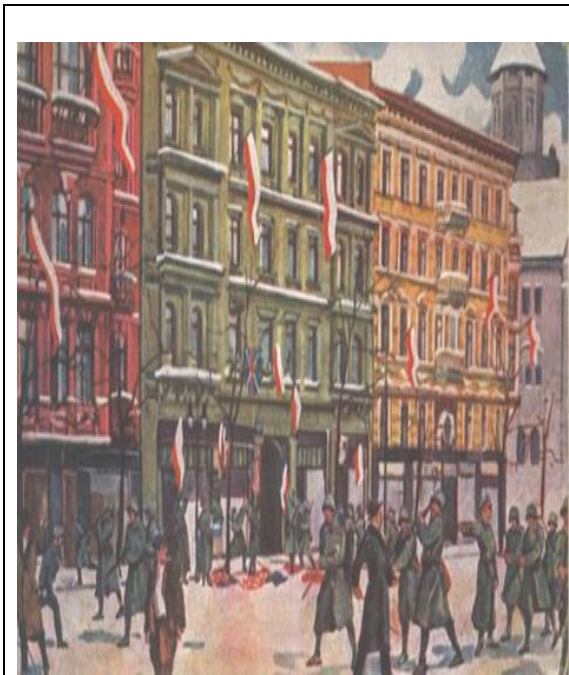
Szkoła.....

Drogi Uczestniku!

Witamy Cię w wojewódzkiej edycji Konkursu Wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim. Przed Tobą 32 zadania. Na ich rozwiązanie masz 60 minut. Przeczytaj uważnie wszystkie pytania.

1. Przyjrzyj się ilustracjom i zaznacz prawidłowe odpowiedzi. Przedstawione na ilustracjach wydarzenia miały miejsce :

- a/ po przybyciu do Poznania Ignacego Jana Paderewskiego
- b/ po podpisaniu rozejmu w Trewirze
- c/ przed objęciem dowództwa nad powstaniem przez Stanisława Taczaka
- d/ po objęciu dowództwa nad powstaniem przez gen. Józefa Dowbor-Muśnickiego

2. Opisy oznaczone literami A-D przyporządkuj do właściwej postaci historycznej zakreślając odpowiednią literę w tabeli.

mjr. Stanisław Taczak	A	B	C	D	E
Gen. Józef Dowbor-Muśnicki	A	B	C	D	E

A/ Za zasługi wojenne odznaczony był orderami Imperium Rosyjskiego, a także orderami angielskim oraz chińskim (paradoksalnie – nie otrzymał żadnego odznaczenia polskiego)

B/ Po II wojnie światowej miał zakaz mieszkania w Wielkopolsce. Zmarł w Malborku .

C/ Zmarł w Batorowie, został jednak pochowany na cmentarzu parafialnym w Lusowie.

D/ Zamierzał rozszerzyć zasięg powstania na teren Pomorza i Gdańsk.

E/ Dowodząc powstaniem utworzył sztab Dowództwa Głównego oraz 9 okręgów wojskowych

3. Uzupełnij zdanie i zakreśl prawidłową odpowiedź.

1A , 1B , 2A , 2B

Od początku istnienia Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, jego członkowie realizowali program	1/ przygotowujący do służby wojskowej	Na terenie Wielkopolski działało wiele kół Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Ich liczba tuż przed wybuchem I wojny światowej wynosiła	A / 291
	2/ przygotowujący do udziału w igrzyskach olimpijskich		B./ 188

4. Zakreśl informacje przedstawiające skutki przejęcia przez powstańców Lotniska Ławica

- zerwanie niemieckiej komunikacji lotniczej z Frankfurtem nad Odrą
- zlikwidowanie zagrożenia bombardowaniem Poznania
- zdobycie koszar na lotnisku
- zwiększenie liczby żołnierzy po stronie polskiej

5. Zaznacz czy poniższe zdanie jest prawdziwe czy fałszywe wpisując odpowiednie miejsce w tabeli słowo fałsz lub prawda.

	Prawda/Falsz
A/Komisariat Naczelnej Rady Ludowej podczas Powstania Wielkopolskiego był zwolennikiem oczekiwania na decyzje konferencji pokojowej w Wersalu w sprawach dotyczących granic Polski.	
B/Fort Grolman wojska powstańcze zdobyły w wyniku pertraktacji z Niemcami.	
C/Naczelną Radę Ludową została utworzona w wyniku przekształcenia organizacji o nazwie Centralny Komitet Ludowy	
D/Dowództwo Główne Powstania Wielkopolskiego podlegało bezpośrednio Naczelnemu Wodzowi Armii Polskiej	
E/Centralny Komitet Obywatelski pełnił funkcję podziemnego parlamentu polskiego	

6. Rozwiń skróty i wpisz nazwy podanych poniżej organizacji

- a) POWZP -
- b) RR i Ż -
- c) PTPN -

7. Uzupełnij zdanie i zakreśl prawidłową odpowiedź.

1a, 1b, 2a, 2b

Przysięga Wojsk Wielkopolskich odbyła się na Placu Wolności w Poznaniu w dniu	1/ 25 stycznia 1919 r.	Jako pierwszy przysięgę złożył:	a) Płk. Daniel Konarzewski dowódca pułku
	2/26 stycznia 1919 r.		b) Gen. Józef Dowbór-Muśnicki – dowódca Wojsk Wielkopolskich

8. Wybierz właściwe dokończenie zdania i podkreśl właściwą odpowiedź.

Twórcą odznaki harcerskiej, Krzyża Harcerskiego jest:

- a) Andrzej Małkowski
- b) Edmund Naganowski
- c) Kazimierz Lutosławski
- d) Kazimierz Wyrzykowski

9. Uzupełnij zdanie:

Zgodnie z artykułem historyka prof. Zbigniewa Pilarczyka, powstanie wielkopolskie dzieli się na dwa okresy.

Pierwszy okres nazywany autentycznym powstaniem kończy się w dniu a/
.....drugi natomiast, nazwany czasem wojny trwa do b/.....

10. Wybierz właściwe dokończenie zdania i podkreśl właściwą odpowiedź.

W 27 sierpnia 1913 r. w Poznaniu członkowie organizacji „Brzask” i „Ogniwo” zakłócili:

- a) Koronację cesarską
- b) Manifestację ludności niemieckiej
- c) Budowę pałacu cesarskiego
- d) Wizytę cesarza Wilhelma II,

11. Podaj nazwę oddziału wojskowego, którym dowodził Wincenty Wierzejewski w dniu przybycia do Poznania Ignacego Jana Paderewskiego.

.....

12. Dokończ zdanie, podkreślając właściwą odpowiedź.

Polacy zdobyli Cytadelę w wyniku ...

- a) zaciętych walk pod koniec grudnia 1918 roku.
- b) zgody Niemców na obsadzenie Cytadeli przez wojska polskie na początku stycznia 1919 roku.
- c) podpisania przez Polaków umowy z Niemcami o wspólnym obsadzeniu Cytadeli oddziałami polskimi i niemieckimi, a następnie zerwania tej umowy i usunięcia żołnierzy niemieckich siłą pod koniec grudnia 1918 roku.
- d) zaciętych walk na początku stycznia 1919 roku.

13. Postacie powstańców z pomnika Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu przy ulicy Wierzbicice trzymają w dłoniach

- a/karabin i bagnet
- b/ szablę i bagnet
- c/ szablę i karabin
- d/karabin i pistolet

14. Przeczytaj uważnie poniższy tekst źródłowy i wpisz nazwę frontu, którego dotyczą zamieszczone w tekście informacje.

„(...) Walki toczące się na naszym froncie mają przeważnie charakter partyzancko-pozycyjny. Nieprzyjaciel jest tak samo rozstawiony po wsiach i wzdłuż punktów o wadze strategicznej, częściowo okopany, jak i nasze siły. Naturalne przeszkody jak np. Noteć, tworzą główne podstawy oparcia (...).

Front

15. Podaj imię i nazwisko polityka, który od 12 XI 1918 pełnił funkcję nadburmistrza, a później burmistrza Poznania?

.....

16. Podane poniżej wydarzenia przyporządkuj do właściwego okresu historycznego. Wpisz oznaczające je litery w odpowiednie miejsca tabeli

- a) Przyjazd I.J. Paderewskiego
- b) Ujawnienie się Straży Obywatelskiej
- c) Straż Ludowa została przekształcona w Obronę Krajową
- d) W szkołach poznańskich wprowadzono naukę języka polskiego i religii w języku polskim
- e) „Zamach na ratusz”
- f) Powołanie pod broń roczników 1897, 1898, 1899

Wydarzenia przed 27 XII 1918	Wydarzenia po 27 XII 1918

17. Wyjaśnij czy podane poniżej zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe zaznaczając odpowiednią rubrykę odpowiedzi.

Zdanie	PRAWDA	FALSZ
Oddział marynarzy -powstańców został utworzony na tajnym zebraniu w poznańskiej Zielonej Kawiarni w dniu 5 grudnia 1918r.		

18. Uzupełnij zdania i zakreśl prawidłową odpowiedź.

1A, 1B, 2A, 2B

W 1937r. na tzw. harcerskiej polanie, w parku leśnym na	1. Marcelinie	Został wzniesiony pomnik poświęcony wielkopolskim harcerzom poległym w walkach	A/ Powstania Wielkopolskiego w latach 1918-1919
	2. Malcie		B./ o niepodległość w latach 1918-1920

19. Uzupełnij zdania i zakreśl prawidłową odpowiedź.

1A , 1B , 2A , 2B

W dniach od 3 maja 1919r. do 3 maja 1920 r. został w Poznaniu	1.usypany Kopiec Wolności	W 1939r. został on	A/ przeznaczony na schron dla okolicznej ludności
	2.usypany Kopiec Powstańczy		B./ zniszczony przez hitlerowców

20. Spośród poniższych wydarzeń, oznaczonych literami A-D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i chronologicznie ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenie.

Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D	E
Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D	E

- a) Zdobyte przez powstańców lotniska Ławica.
- b) utworzenie przez Adama Białoszyńskiego w Poznaniu oddziału marynarzy – powstańców.
- c) Przyjazd do Poznania Ignacego Jana Paderewskiego.
- d) Usypanie w Poznaniu Kopca Wolności.
- e) Podpisanie rozejmu w Trewirze.

21. Rozstrzygnij, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli w odpowiednich rubrykach napisz słowo *prawda* lub *fałsz*.

Lp.	Zdanie	Prawda/fałsz
1.	11.11.1918r. utworzono w Poznaniu pierwsze harcercskie biuro werbunkowe do wojska polskiego.	
2.	Wojciech Korfanty , przywódca powstań śląskich był członkiem Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej	
3.	Poznańskie Towarzystwo Powstańców i Wojaków nosiło imię Franciszka Ratajczaka	

22. Na ścianie kamienicy przy Starym Rynku , w której mieści się „Apteka pod Złotym Lwem” znajduje się tablica upamiętniająca niezwykle wydarzenie z czasów Powstania Wielkopolskiego. Napisz jakie wydarzenie ona upamiętnia ?

.....

23. Zdaniem historyka Wawrzyńca Wierzejewskiego po raz pierwszy w kontekście ruchu skautowego terminu „harczerz” użyto książce autorstwa Eugeniusza Piaseckiego i Mieczysława Schreiber. Wpisz poniżej tytuł tej książki .

.....

24. Przeczytaj uważnie poniższą informację i podkreśl postać historyczną , której ten opis dotyczy.:

Był członkiem Towarzystwa Tomasza Zana i Związku Młodzieży Polskiej „Zet”. Był instruktorem Polskich Drużyn Strzeleckich, zdezerterował z armii niemieckiej. W powstaniu wielkopolskim należał do kadry dowódczej

- a) Piotr Wawrzyniak
- b) Karol Marcinkowski
- c) Bohdan Hulewicz
- d) Ksawery Zakrzewski

25. Zaznacz prawidłową odpowiedź. Głównym efektem prac Sejmu Dzielnicowego było powołanie:

- a) Tymczasowej Naczelnej Rady Ludowej
- b) Rady Ludowej
- c) Naczelnej Rady Ludowej
- d) Tymczasowego Komisariatu Rady Ludowej

26. Uzupełnij tabelę przyporządkowując siedziby instytucji do właściwych podanych poniżej adresów adresów .

- a) Biuro Wydziału Wykonawczego Poznańskiej Rady Robotników i Żołnierzy
- b) Siedziba Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej
- c) Siedziba Głównej Kwatery Skautowej i komenda POW zaboru pruskiego
- d) Siedziba dowództwa głównego Powstania Wielkopolskiego

Kamienica przy ul. Garbary 28	Collegium Maius	Kamienica przy ul. Św. Marcin 75

27. Uzupełnij zdanie wybierając i zakreślając prawidłową odpowiedź.

1A , 1B , 2A , 2B

W nieistniejącej dziś hali	1./ w Gnieźnie	odnaleziono łup , który uważany jest za największą zdobycz polskiego oręża na armiach zaborczych, łupem tym były m.in.	A/ pociągi pancerne
Zeppelin na Winiarach	2./ w Poznaniu		B./ samoloty i balony obserwacyjne

28. Dokończ zdanie zakreślając prawidłową odpowiedź .Do sukcesów powstańców w pierwszych dniach walk przyczyniło się między innymi

- a) aresztowanie przedstawicieli władz niemieckich
- b) doskonałe uzbrojenie Polaków
- c) zwiększenie racji żywieniowych ludności polskiej

29. Przyjrzyj się uważnie ilustracji i odpowiedz na umieszczone poniżej pytania .

A/ Podaj nazwę obiektu przedstawionego na ilustracji , który został zdobyty przez harcerzy pod komendą Wincentego Wierzejewskiego:

.....

B/ Zdobycie przedstawionego na ilustracji obiektu nastąpiło:

- a) 27 grudnia 1918 r.
- b) 28 grudnia 1918 r.
- c) 29 grudnia 1918 r.
- d) 30 grudnia 1918 r.

30. Podkreśl prawidłową odpowiedź .POW zaboru pruskiego współpracowała z POW zaboru rosyjskiego, w tym celu przygotowywano:

- a) Aresztowanie dowódcy garnizonu niemieckiego
- b) Plan uwolnienia Józefa Piłsudskiego z więzienia w Magdeburgu
- c) Zamach na niemieckiego prezydenta Poznania
- d) Plan aresztowania niemieckiego prezydenta prowincji poznańskiej
- e)

31. Podkreśl prawidłową odpowiedź .Twórcą i komendantem POW zaboru pruskiego był

- a) Wincenty Wierzejewski
- b) Stanisław Saroszewski
- c) Henryk Śniegocki
- d) Józef Jęczkowiak

32. Zaznacz prawidłową odpowiedź. Przedstawiony na zdjęciu pociąg pancerny został zdobyty przez powstańców w walkach pod:

- a) Inowrocławiem
- b) Rawiczem
- c) Rynarzewem
- d) Lesznem